



Nader onderzoek Markelo

Nader onderzoek naar de aanwezigheid van de
grote bosmuis

projectnummer 0481140.100
definitief revisie 00
14 december 2022

Nader onderzoek Markelo

Nader onderzoek naar de aanwezigheid van de grote bosmuis

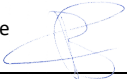
projectnummer 0481140.100

definitief revisie 00
14 december 2022

Opdrachtgever

Haafkes Bouwondernemers B.V.
Wheeweg 10
7471 EW
Goor

Ing. Jeffrey Peereboom

datum vrijgave	beschrijving revisie 00	gecontroleerd	vrijgave
25-01-2023	definitief	J.M. Kooijman 	

Inhoudsopgave

Blz.

1	Inleiding	1
1.1	Aanleiding	1
1.2	Huidige situatie	1
2	Wettelijk kader	2
2.1	Algemeen	2
2.2	Wnb - soortbescherming	2
2.3	Algemeen	2
2.4	Soortbescherming	2
2.4.1	Ontheffingsplicht	3
2.4.2	Zorgplicht	3
3	Methoden en uitvoering	4
4	Resultaten	6
5	Effectbeoordeling	9
5.1	Toetsing Wet natuurbescherming	9
6	Conclusies en aanbevelingen	10
7	Bronnen	11

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

De camping 'De Kattenberg' is voornemens om uit te breiden. Een eerste natuurtoets is door Antea Group uitgevoerd in 2019 en een geactualiseerde versie is gemaakt in 2022. Uit de advisering is gebleken dat de aanwezigheid van de grote bosmuis niet kon worden uitgesloten. Hierdoor is door Haafkes Bouwondernemers B.V. opdracht gegeven aan Antea Group om de aanwezigheid van de grote bosmuis te onderzoeken.

1.2 Huidige situatie

Het plangebied ligt in een bos ten zuidwesten van het dorp Markelo. De camping bestaat uit nieuwe vakantiehuizen, vakantiehuizen in privébezit en extra voorzieningen zoals een restaurant en een zwembad. Het deel dat de camping voornemens is om te ontwikkelen is in het noordwestelijke deel van de camping gelegen. Dit deel is gedeeltelijk afgezet met hekwerk en wordt niet beheerd, waardoor de ontwikkeling in dit perceel in een natuurlijk proces verloopt. Het bestaat hoofdzakelijk uit loofbomen, met aan de noordelijke en westelijke kanten struweel. In het noordoostelijke deel ligt een bult zand waar ook struweel in ontwikkeling is. De oostelijke en zuidelijke kanten en het centrale deel van het plangebied zijn deels open of geheel open. De locatie van het plangebied is weergegeven in Figuur 1.1.



Figuur 1.1. De locatie van het plangebied. Bron ondergrond: Qgis, 2022.

2 Wettelijk kader

2.1 Algemeen

De Wet natuurbescherming (hierna Wnb) heeft per 1 januari 2017 de Boswet, Flora- en faunawet en de Natuurbeschermingswet 1998 vervangen. De Wnb regelt de bescherming van Natura 2000-gebieden, bescherming van soorten en de bescherming van houtopstanden. In de voorliggende toetsing wordt ingegaan op de bescherming van soorten verankerd in de Wet natuurbescherming. Hier zal in Hoofdstuk 5 aan getoetst worden.

2.2 Wnb - soortbescherming

Dit hoofdstuk beschrijft het wettelijk kader van de soortenbescherming ([paragraaf 2.2](#)) en de gebiedsbescherming ([paragraaf 2.3](#)) relevant voor voorliggende Natuurtoets. In [paragraaf 2.4](#) wordt de vervolgpprocedure aangegeven bij een overtreding van verbodsbepalingen.

2.3 Algemeen

De Wet natuurbescherming (hierna Wnb) heeft per 1 januari 2017 de Boswet, Flora- en faunawet en de Natuurbeschermingswet 1998 vervangen. De Wnb regelt de bescherming van Natura 2000-gebieden, bescherming van soorten en de bescherming van houtopstanden.

Naast bescherming vanuit de Wnb, zijn er ook gebieden die planologisch beschermd zijn. Het betreft het 'Natuurnetwerk Nederland' (hierna NNN). De bescherming van het NNN verloopt via het ruimtelijke ordeningsrecht (Barro, bestemmingsplannen) en niet via de natuurwetgeving.

2.4 Soortbescherming

In de Wnb is soortbescherming opgedeeld in drie categorieën. Voor elke categorie gelden verschillende verbodsbepalingen die zijn vermeld in artikel 3.1, 3.5 en 3.10 van de Wnb. Het gaat om de volgende drie categorieën:

1. soorten van de Vogelrichtlijn;
2. soorten van de Habitatrichtlijn, inclusief bijlage I en II uit Verdrag van Bern en bijlage I uit Verdrag van Bonn;
3. 'andere soorten' (onderdeel A 'fauna' en onderdeel B 'flora').

De verbodsbepalingen en ontheffingsgronden voor de eerste twee categorieën komen rechtstreeks uit de Vogel- en Habitatrichtlijn. De derde categorie vindt zijn oorsprong in de nationale wetgeving. Omdat de grote bosmuis onder de 'andere soorten' valt, wordt alleen deze categorie behandeld.

Andere soorten

Naast de Europees aangewezen beschermde flora en fauna, is er in Nederland ook een Nationale soortenlijst gemaakt die niet gedekt wordt door de Vogel- en Habitatrichtlijn, Verdrag van Bern of Verdrag van Bonn. Deze soorten zijn opgenomen in bijlage A en B van de Wnb, zie ook Bijlage 1 tabel C en D van voorliggende rapportage. Voor soorten in bijlage A geldt een verbod op opzettelijk doden of vangen van dieren, opzettelijk beschadigen of vernielen van vaste voortplantings- of rustplaatsen van dieren. Voor soorten in bijlage B geldt een verbod op

opzettelijk plukken, verzamelen, afsnijden, vernielen en onwortelen van planten. In tegenstelling tot artikel 3.1 en 3.5, is verstoring van deze soorten toegestaan.

Indien bij het voornemen gestelde verboden in artikel 3.1, 3.5 of 3.10 worden overtreden, dient gewerkt te worden conform een gedragscode. Biedt een gedragscode geen oplossing, dan is het mogelijk om een ontheffing aan te vragen bij de provincie waarin het voornemen plaatsvindt. De grond waarop een ontheffing mogelijk is, verschilt per categorie. Zie de Bijlage voor een uitgebreide toelichting.

2.4.1 Ontheffingsplicht

Indien bij het voornemen gestelde verboden worden overtreden, en deze niet volledig gemitigeerd kunnen worden of wanneer een toetsing gewenst is - dan is het mogelijk om een ontheffing aan te vragen bij de provincie waarin het voornemen plaats vindt.

2.4.2 Zorgplicht

In de Wet natuurbescherming is in [artikel 1.11](#) de zorgplicht opgenomen. De zorgplicht houdt in dat planten en dieren niet onnodig vernield/gedood of verstoord mogen worden. Dit betekent dat handelingen (of het nalaten hiervan) waarvan men weet, of redelijkerwijs kan vermoeden, dat ze nadelig zijn voor planten en/of dieren niet mogen worden uitgevoerd. Wanneer dergelijke handelingen toch uitgevoerd moeten worden, moeten maatregelen, voor zover dit in redelijkheid kan, worden genomen om de nadelige gevolgen te voorkomen of zoveel mogelijk te beperken. Er dient bijvoorbeeld zo gewerkt te worden dat dieren kunnen ontsnappen en het kan nodig zijn om soorten te verplaatsen (bijvoorbeeld planten en amfibieën). Deze algemene zorgplicht geldt voor elke soort en elk individu in Nederland.

3 Methoden en uitvoering

Grote bosmuis

Voor het onderzoek naar de grote bosmuis is gebruik gemaakt van de IBN methode met het gebruik van inloopvallen (Longworths). Het protocol is gericht op de noordse woelmuis en de waterspitsmuis, maar is ook toepasbaar op de grote bosmuis.

Uitvoering

Als lokaas is gebruik gemaakt van meelwormen, appels en voedsel bedoelt voor hamsters, in de vorm van een mix van zaden. In de inloopvallen is ook hooi aanwezig, ter bescherming voor mogelijke koude nachten. De vallen zijn geplaatst op 20 verschillende locaties, waarbij elke locatie steeds twee vallen werden geplaatst. De afstand van 10 meter tussen vallen werd aangehouden, tenzij deze op een ongeschikte locatie terecht kwam, bijvoorbeeld waar geen dekking aanwezig was en de vangkans minimaal of afwezig zou zijn. In deze situatie zijn bijvoorbeeld langere afstanden aangehouden. Bij vangst werden alle individuen gefotografeerd. Er zijn geen muizen gemarkeerd: de geregistreerde aantallen betreffen vangsten, niet individuele dieren. De vallen zijn in de ochtend van 31 oktober geplaatst en woensdagmiddag 2 november geactiveerd. De vallen werden tweemaal per dag gecontroleerd: voor zonsopkomst en na zonsondergang. Het onderzoek is zaterdag 5 november met de ochtendcontrole afgerond. In Figuur 3.1 zijn de locaties van de inloopvallen weergegeven.

Voor het onderscheiden tussen de bosmuis en de grote bosmuis zijn de volgende kenmerken gebruikt:

- Contrast kleuren tussen de rug en de buik;
- De lineaire/strakke demarcatielijn (kleurenscheiding tussen rug en buik);
- De aanwezigheid van een duidelijke gele lijn op de buik tussen de schouders;
- Afmetingen achtervoeten minimaal 24 millimeter;
- Lengte staart in vergelijking met de kop en romp moet minimaal 100% zijn.

Bovenstaande zijn determinatiekenmerken voor de grote bosmuis. Bosmuizen die niet aan deze vereisten voldeden werden gedetermineerd als bosmuis.

Bij vangsten werden de vallen eerst geleegd in een plastic zak met maten van 1 bij 1 meter, een hamsterbak was beschikbaar om muizen daarin te verplaatsen indien nodig. Om de grote bosmuis op de juiste manier te determineren, werden deze via de plastic zak gehanteerd. De afmetingen werden vervolgens met een schuifmaat gemeten.

Ten alle tijden stond de gezondheid van de dieren voorop.

Locaties inloopvallen

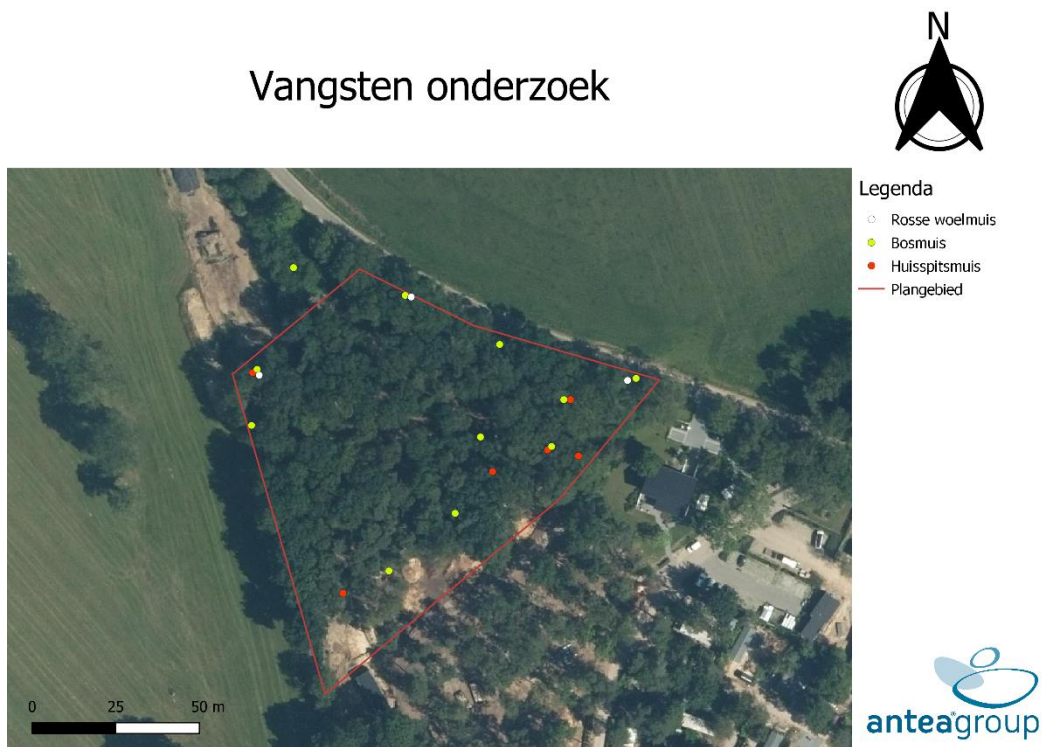


Figuur 3.1. De locaties van de geplaatste inloopvallen. Ondergrond: Qgis, 2022.

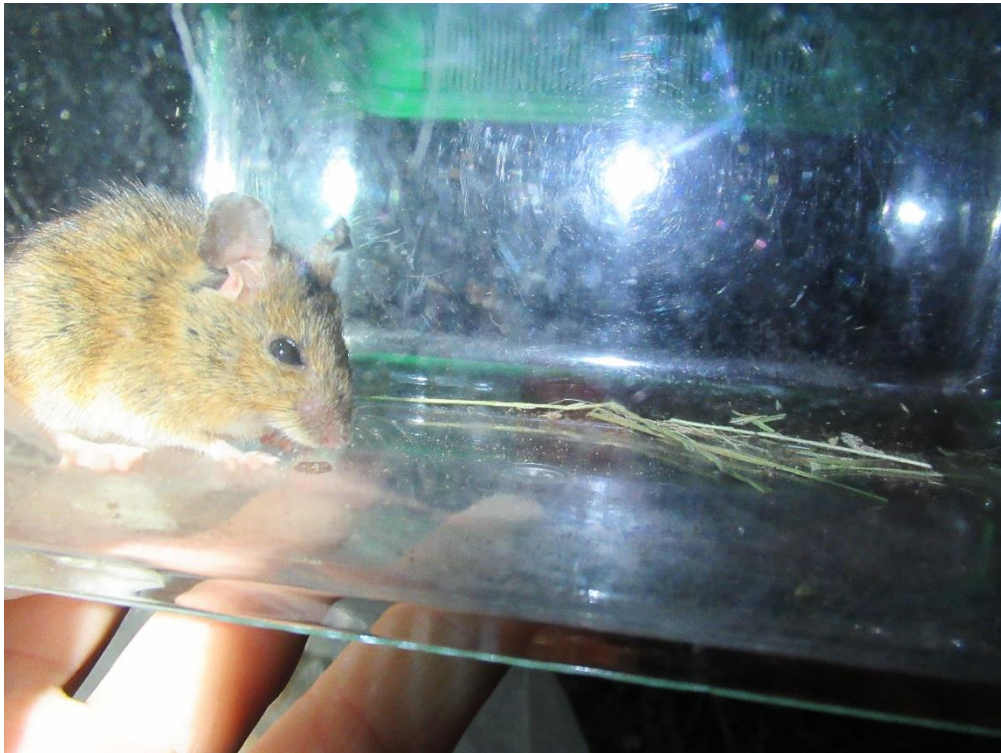
4 Resultaten

Gedurende het onderzoek is de grote bosmuis niet gevangen. Wel is 10 keer de huisspitsmuis, 12 keer de rosse woelmuis en 22 keer de bosmuis gevangen. De locaties van de vangsten zijn weergegeven in Figuur 4.1, foto's in de Figuren 4.2, 4.3 en 4.4.

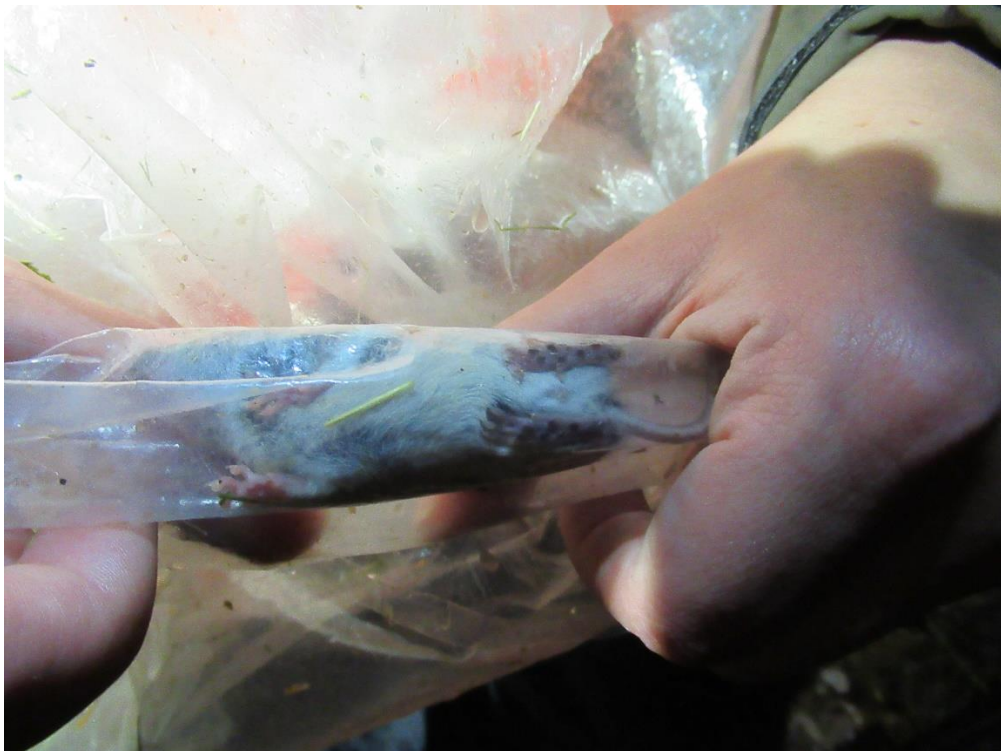
Vangsten onderzoek



Figuur 4.1. De resultaten van het inloopvallenonderzoek. Bron ondergrond: Qgis, 2022.



Figuur 4.2. Een bosmuis.



Figuur 4.2. Om direct contact met de huid te voorkomen, werden de muizen tijdelijk in een plastic zak gehouden om de maten te meten. In deze positie werden de lengtes van de achtervoeten gemeten.



Figuur 4.3. Bij de determinatie wordt gelet op de aanwezigheid van een geelachtig patroon dat lijkt op een halsband of een stropdas. Dit individu heeft een stropdaspatroon en geen halsbandpatroon.



Figuur 4.4. Een huisspitsmuis die wordt vrijgelaten.

5 Effectbeoordeling

In dit hoofdstuk worden de in hoofdstuk 4 uiteengezette bevindingen getoetst aan de Wet natuurbescherming en wordt aangegeven of er een noodzaak is om een ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming aan te vragen.

5.1 Toetsing Wet natuurbescherming

Grote bosmuis

De grote bosmuis is niet aangetroffen, voor deze soort zijn betreft Artikel 3.10 van de Wet natuurbescherming geen verdere acties noodzakelijk.

Vrijgestelde soorten

Voor de vrijgestelde soorten huisspitsmuis en rosse woelmuis is geen noodzaak tot het indienen van een ontheffingsaanvraag. Wel dient er rekening te worden gehouden met de Zorgplicht.

6 Conclusies en aanbevelingen

De camping De Kattenberg is voornemens om uit te breiden. Om de aanwezigheid van de grote bosmuis aan te tonen of uit te sluiten, is door Haafkes Bouwondernemers B.V. opdracht gegeven om onderzoek uit te voeren. Tijdens het onderzoek is de soort niet aangetoond. Voor de uitvoering van het voornemen zijn betreft de grote bosmuis vanuit de Wet natuurbescherming geen verdere acties noodzakelijk. Wel dient rekening te worden gehouden met de Zorgplicht voor vrijgestelde soorten als de rosse woelmuis en de huisspitsmuis.

7 Bronnen

Antea Group (2019). Natuurtoets Uitbreiding camping de Kattenberg. Versie 1, december 2019.

Overig

NDFF

Qgis 3.4 Madeira

Over Antea Group

Antea Group is het thuis van 1500 trotse ingenieurs en adviseurs. Samen bouwen wij elke dag aan een veilige, gezonde en toekomstbestendige leefomgeving. Je vindt bij ons de allerbeste vakspecialisten van Nederland, maar ook innovatieve oplossingen op het gebied van data, sensing en IT. Hiermee dragen wij bij aan de ontwikkeling van infra, woonwijken of waterwerken. Maar ook aan vraagstukken rondom klimaatadaptatie, energietransitie en de vervangingsopgave. Van onderzoek tot ontwerp, van realisatie tot beheer: voor elke opgave brengen wij de juiste kennis aan tafel. Wij denken kritisch mee en altijd vanuit de mindset om samen voor het beste resultaat te gaan. Op deze manier anticiperen wij op de vragen van vandaag en de oplossingen voor morgen. Al 70 jaar.

Contactgegevens

Beneluxweg 125
4904 SJ OOSTERHOUT
Postbus 40
4900 AA OOSTERHOUT
T. +31 622808564
E. jeffrey.peereboom@anteagroup.nl

www.anteagroup.nl

Copyright © 2017

Niets uit deze uitgave mag worden
verveelvoudigd en/of openbaar worden
gemaakt door middel van druk, fotokopie,
elektronisch of op welke wijze dan ook,
zonder schriftelijke toestemming van de
auteurs.